

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Заң факультеті
Кеден, қаржы және экологиялық құқық кафедрасы

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

**APPFTZREAES 7203 Еуразиялық экономикалық одақ аясында қаржы және кеден
заңнамасын қолданудың өзекті мәселелері**
«8D04203 - Құқықтану» білім беру бағдарламасы негізінде жасалынды

Курс – 1
Семестр – 1
Кредит саны – 5
Білім бері нысаны: күндізгі

Алматы 2024 ж.

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасын құрастырған - з.ғ.д., профессор Д.Л. Байдельдинов «8D04203 - Құқықтану» білім беру бағдарламасы негізінде жасалынды.

Кеден, қаржы және экологиялық құқық кафедрасының мәжілісінде қаралып ұсынылды.

№ 1 Хаттама «29» тамыз 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі, з.ғ.д., профессор Г.А. Куаналиева

Білім беру және оқыту сапасы бойынша академиялық комитетпен мақұлданды.

№ 1 хаттама «02» қыркүйек 2024 ж.

Төрайымы А.А. Урисбаева

Факультеттің Ғылыми кеңесінде ұсынылды.

№ 1 хаттама «02» қыркүйек 2024 ж.

Ғалым хатшы Г.М. Атаханова

Кіріспе

«8D04203 - Құқықтану» білім беру бағдарламасы мамандығы бойынша докторантура білім алу бағдарламасын игеру ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандартына және академиялық саясатқа сәйкес, пәнді оқып игеру емтиханды тапсырудан тұратын қорытынды бақылаумен аяқталады. Емтихан - қорытынды бақылауға докторантураның оқу бағдарламалары мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес, пән бойынша білім алу процесін аяқтап тиісті балл жинаған докторанттар ғана жіберіледі. Емтихан академиялық күнтізбеде және оқу жұмыс жоспарында көрсетілген мерзімдерде өткізіледі.

Қанағаттанарлықсыз баға алған докторанттарға осы кезеңдегі қорытынды бақылауды қайта тапсыруға тек ақылы түрде кредит төлеп, қайта оқу арқылы рұқсат етіледі. Апелляция беру қарастырылған. Емтихан нәтижесі бойынша қанағаттанарлықсыз баға алған докторант университет бұйрығымен қайтадан оқуға тіркеледі, FX қайта тапсырылады. Қанағаттанарлықсыз баға алғаннан кейінгі берілген денсаулық жағдайына байланысты құжаттар қарастырылмайды.

Бағаны көтермелеу мақсатында емтиханды қайта тапсыруға жол берілмейді.

Емтихан сұрақтары тексерістен өтіп бекітіледі.

Емтиханға дайындықтың негізгі тақырыптары:

Семинар 1. ЕАЭО Кеден дела және қаржы саясатының тарихы. ЕАЭО кеден заңнамасы. ЕАЭО Кеден және қаржы саясатының жай-күйі мен даму үрдістері..

ЕАЭО елдерінде Кеден ісін дамытудың негізгі кезеңдері. Қаржы саясатының ЕАЭО кеден ісінің дамуына әсері. ЕАЭО кеден заңнамасы: құрылымы және түйінді нормалары. ЕАЭО кеден саясатының қағидаттары мен мақсаттары. ЕАЭО-дағы Кеден ісін дамытудың негізгі үрдістері. ЕАЭО шеңберіндегі қаржы саясатының ерекшеліктері және оның экономикалық ынтымақтастықтағы рөлі. ЕАЭО контекстіндегі кеден және қаржы саясатының өзара байланысы. ЕАЭО кеден заңнамасын халықаралық стандарттарға бейімдеу. ЕАЭО-да кеден және қаржы саясатын дамытудың заманауи сын-қатерлері мен перспективалары. ЕАЭО-ның кедендік және қаржылық қатынастардың жаһандық жүйесіндегі рөлі.

Семинар 2. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің кеден органдары кеден құқығының субъектілері ретінде. ЕАЭО мемлекеттік қызметтерінің кеден қызметінің құқықтық мәртебесі.

ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің кеден органдарының кеден құқығы жүйесіндегі рөлі. Кеден органдарының ЕАЭО Кеден құқығы субъектілері ретіндегі құқықтық мәртебесі мен функциялары. ЕАЭО Кеден қызметінің негізгі міндеттері мен құзыреттері. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің кеден органдарының өзара іс-қимылы. ЕАЭО шеңберіндегі кеден органдары қызметінің құқықтық негіздері. ЕАЭО мемлекеттік қызметтерінің кеден қызметінің құқықтық мәртебесінің ерекшеліктері. Кеден органдарының қызметін ұлттықтан жоғары деңгейде реттеу.

Семинар 3. ЕАЭО мемлекеттерінде контрабанданы және кеден сфера саласындағы өзге де қылмыстарды ашу.

ЕАЭО мемлекеттеріндегі контрабанданы ашу әдістері мен құралдары. Кеден сфера саласындағы қылмыстарға қарсы күрестің құқықтық негіздері. Контрабанданы анықтау мен жолын кесудегі кеден органдарының рөлі. Құқық қорғау органдары мен кеден қызметінің қылмыстарға қарсы күрестегі өзара іс-қимылы. Кеден сфера саласындағы қылмыстарды тергеу ерекшеліктері. ЕАЭО елдеріндегі контрабандаға қарсы күрестегі қазіргі заманғы сын-қатерлер мен қатерлер. Кеден сфера саласындағы қылмыстар үшін жауапкершілікті реттейтін құқықтық нормаларды талдау.

Семинар 4. Кедендік және қаржылық режимдер, ЕАЭО түрлері.

ЕАЭО-дағы кеден режимінің түсінігі мен құрылымы. ЕАЭО шеңберіндегі кедендік режимдердің түрлері және олардың құқықтық ерекшеліктері. ЕАЭО елдеріндегі қаржы режимінің негізгі қағидаттары мен мақсаттары. ЕАЭО шеңберінде қолданылатын қаржы режимдерінің түрлері. ЕАЭО экономикалық ынтымақтастығы шеңберіндегі кедендік және қаржылық режимдердің өзара байланысы. ЕАЭО-дағы кедендік және қаржылық режимдерді құқықтық реттеу. Кедендік және қаржылық реттеудің ЕАЭО ішкі нарығына әсері.

Семинар 5. ЕАЭО мемлекеттерінің кедендік және қаржылық, валюталық бақылауының ерекшеліктері.

ЕАЭО мемлекеттеріндегі кедендік бақылаудың түсінігі мен мақсаттары. ЕАЭО елдерінде кедендік бақылауды жүргізу ерекшеліктері. Қаржылық бақылау және оның ЕАЭО-ның экономикалық қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі рөлі. Валюталық бақылау түрлері және олардың ЕАЭО елдері үшін маңызы. ЕАЭО шеңберіндегі валюталық бақылаудың құқықтық негіздері. Валюталық бақылауды жүзеге асыру кезіндегі кеден және қаржы органдарының өзара іс-қимылы. ЕАЭО мемлекеттеріндегі кедендік, қаржылық және валюталық бақылаудың негізгі айырмашылықтары мен ұқсастықтары. ЕАЭО елдеріндегі сыртқы экономикалық қызметке валюталық бақылаудың әсері..

Семинар 6. Кедендік-тарифтік реттеу шараларын, тыйым салулар мен шектеулерді, ішкі нарықты қорғау шараларын, кедендік реттеу саласындағы халықаралық шарттар мен актілерді, салық салу саласындағы мүше мемлекеттердің заңнамалық актілерін қолдануды саралау.

ЕАЭО-да кедендік-тарифтік реттеу шараларын саралау қағидаттары. Кедендік реттеу саласында тыйым салулар мен шектеулерді қолданудың құқықтық негіздері. ЕАЭО елдерінің ішкі нарығын қорғау шаралары: қолдану түрлері мен ерекшеліктері. Кедендік реттеу саласындағы халықаралық шарттардың рөлі. ЕАЭО актілері мен қатысушы елдердің кеден саласындағы ұлттық заңнамасының өзара іс-қимылы. ЕАЭО елдерінде салық салу саласындағы ұлттық заңнамалық актілерді қолдану ерекшеліктері. Халықаралық міндеттемелердің ЕАЭО-дағы кедендік-тарифтік реттеуге және салық салуға әсері.

Семинар 7. Одақтың кедендік шекарасы арқылы тауарлардың өткізілуін талдау.

ЕАЭО кедендік шекарасы арқылы тауарларды өткізудің түсінігі мен құқықтық негіздері. Тауарларды одақтың кедендік шекарасы арқылы өткізу кезеңдері мен рәсімдері. ЕАЭО шеңберінде тауарлардың түрлері және оларды өткізу ерекшеліктері. Тауарларды кедендік шекара арқылы өткізу кезіндегі құжаттық талаптар. Тауарларды өткізу процесінде кедендік бақылаудың рөлі. Кедендік-тарифтік реттеудің тауарлардың өткізілуіне әсері. Тауарларды өткізу процесінде тарифтік емес реттеу шараларын қолдану. ЕАЭО шекарасы арқылы тауарларды өткізуді ұйымдастырудағы негізгі проблемалар мен сын-қатерлер.

Семинар 8. Тауарлардың шығарылған жерін растау және тауарлардың шығарылған жері туралы құжаттарды жүргізу тәртібі.

ЕАЭО-да тауарлардың шығу тегін растаудың құқықтық негіздері. Тауарлардың шығу тегін растайтын құжаттарды ресімдеу тәртібі. Тауарлардың шығу тегін растау үшін пайдаланылатын құжаттардың түрлері. ЕАЭО Кедендік практикасындағы тауарлардың шығу тегі туралы сертификаттар мен декларациялардың рөлі. Тауарлардың шығарылған жері туралы құжаттарды есепке алуды жүргізуге және сақтауға қойылатын талаптар. Тауарлардың шығу тегі туралы құжаттардың түпнұсқалығын тексеру рәсімі. Шығу тегін растаудың тарифтік және тарифтік емес шараларды қолдануға әсері. Тауарлардың шығу тегі туралы құжаттарды растау және жүргізу тәртібін бұзғаны үшін жауапкершілік.

Семинар 9. Кедендік баждарды, салықтарды салу объектісін және кедендік баждарды, салықтарды есептеу үшін базаны талдау.

ЕАЭО-да кедендік баждар мен салықтар салу объектісінің түсінігі мен сипаттамасы. Кедендік практикада салық салу объектілерін айқындау критерийлері. Кедендік баждар мен салықтарды есептеу базасы: Негізгі принциптер мен тәсілдер. Баждар мен салықтарды есептеу базасы ретінде кедендік құнды бағалау әдістері. Тауарларды жіктеудің есептеу базасын анықтауға әсері. Салық салу объектісіне байланысты баждар мен салықтардың ставкаларын қолдану. Тауарлардың жекелеген санаттарына салық салу ерекшеліктері. Баждар мен салықтарды есептеу үшін кедендік құн мен базаның өзара байланысы.

Семинар 10. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің артық төленген немесе асыра төленген кедендік баждары, салықтарды өндіріп алуы.

ЕАЭО-да артық төленген немесе асыра төленген кедендік баждарды анықтау тәртібі. Кедендік баждар мен салықтардың артық төленген сомаларын қайтару үшін құқықтық негіздер. Артық төленген сомаларды қайтаруға немесе есепке жатқызуға өтініш беру рәсімі. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің кеден органдарының берешекті өндіріп алу жөніндегі өкілеттіктері. ЕАЭО шеңберінде салықтарды өндіріп алу

кезіндегі салық және кеден органдарының өзара іс-қимылы. Артық төленген кедендік баждарды қайтару немесе есепке жатқызу мерзімдері мен шарттары. Баждар мен салықтардың артық сомалары үшін жауапкершілік. Баждар мен салықтардың артық төленуіне әкелетін жағдайлардың мысалдары және оларды реттеу тетіктері.

Семинар 11. Ішкі нарықты қорғау мақсатында ЕАЭО-да арнайы, демпингке қарсы, өтемақы және өзге де баждарды қолдану.

ЕАЭО-да арнайы, демпингке қарсы және өтемақы баждарын қолданудың мақсаттары мен құқықтық негіздері. Ішкі нарықты қорғау үшін арнайы баждарды енгізу шарттары мен тәртібі. ЕАЭО шеңберінде демпингке қарсы баждарды қолдану тетіктері мен критерийлері. Өтемақы баждарын енгізу ерекшеліктері және олардың сауда теңгерімсіздіктерін реттеудегі рөлі. Қорғау баждарының ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің экономикасына әсері. Қорғау баждарын енгізу туралы тергеу және шешім қабылдау рәсімі. Жосықсыз бәсекелестікке жауап ретінде арнайы баждарды пайдалану мысалдары. Қорғау шараларын енгізу кезінде халықаралық сауда ережелерімен өзара іс-қимыл жасау.

Семинар 12. Қаржылық және кедендік операциялар және оларды жасайтын тұлғалар туралы жалпы ережелерді саралау.

ЕАЭО-дағы қаржылық және кедендік операциялар туралы түсінік және жалпы ережелер. Одақ шеңберіндегі қаржылық және кедендік операциялардың жіктелуі. Қаржылық және кедендік операцияларды жүзеге асыратын тұлғалардың құқықтық мәртебесі. Операцияларды олардың түріне және мақсаттарына байланысты реттеу ерекшеліктері. Жеке және заңды тұлғаларды кедендік операцияларды жүзеге асыруға жіберу шарттары. ЕАЭО-да қаржылық операцияларды жүзеге асыратын тұлғаларға қойылатын талаптар. Операцияларды реттеу кезінде қаржы және кеден органдарының өзара іс-қимылы. Операцияларға қатысушыларға қойылатын талаптарды олардың мәртебесі мен функцияларына қарай саралау ерекшелігі.

Семинар 13. Тауарлардың Одақтың кедендік аумағынан шығуына байланысты кедендік және салық салу тәртібі.

ЕАЭО кедендік аумағынан тауарларды әкету кезіндегі кедендік және салық салудың құқықтық негіздері. Әкету кезінде тауарларды декларациялау рәсімі және оның міндетті элементтері. Тауарларды әкету кезінде кедендік баждарды есептеу және төлеу тәртібі. ЕАЭО-ға мүше елдерден тауарларды экспорттау кезіндегі салық міндеттемелері. Тауарлардың жекелеген санаттарын экспорттау кезінде салық салудан босату ерекшеліктері. Тауарлардың әкетілуін бақылау кезінде кеден және салық органдарының өзара іс-қимылы. Баждар мен салықтарды есептеудің дұрыстығын тексерудің құжаттық талаптары мен тәртібі. ЕАЭО-дан тауарларды әкету кезінде ставкаларды қолдану мысалдары мен практикасы.

Семинар 14. Кедендік рәсімдер туралы жалпы ережелерді саралау.

ЕАЭО-дағы кедендік рәсімдердің түсінігі мен түрлері. Тауарларды өткізу мақсатына қарай кедендік рәсімдерді жіктеу. Өртүрлі кедендік рәсімдерді қолданудың негізгі талаптары мен шарттары. Тауарларды уақытша әкелуге және әкетуге қатысты кедендік рәсімдердің ерекшеліктері. Ішкі тұтыну үшін шығару процедурасы және оның құқықтық аспектілері. Транзиттік кедендік рәсімдерді қолдану шарттары. Кедендік аумақта және одан тыс жерлерде қайта өңдеу рәсімдерінің ерекшелігі. Тауарларды кері экспорттау және жою рәсімдерін қолдану. ЕАЭО-да кедендік рәсімдерді аяқтау және бақылау тәртібі.

Семинар 15. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің тауарларын еркін кеден аймағының кедендік рәсіміне орналастыру және оларды осындай кедендік рәсімге сәйкес пайдалану шарттары.

ЕАЭО-да тауарларды еркін кеден аймағының кедендік рәсімімен орналастырудың құқықтық негіздері. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің тауарларын еркін кеден аймағы рәсіміне жіберу шарттары. Еркін кеден аймағын пайдалануға өтініш беру және рұқсат алу тәртібі. Осы кедендік рәсімге орналастырылатын

тауарларға қойылатын талаптар. Еркін кеден аймағында тауарларды есепке алу және бақылау ерекшеліктері. Аймақ шегінде тауарларды пайдалану және өткізу тәртібі. Еркін кеден аймағында тауарларды пайдалануға шектеулер мен тыйым салулар. Еркін кеден аймағы рәсімінің шарттарын бұзғаны үшін жауапкершілік. Кедендік рәсімнің аяқталуы және тауарларды еркін кедендік аймақтан әкету тәртібі.

Ұсынылатын әдебиеттер тізбесі

Әдебиеттер

Құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 30 тамыз 1995 жыл, өзгертулер мен толықтыруларымен бірге, эл.база «adilet.kz», 2022ж.
2. Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 5 шілдедегі No 235-V ЗРК Кодексі. «adilet.kz» электронды базасы, 2022 ж
3. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі No 226-V ЗРК Кодексі. «adilet.kz» электронды базасы, 2022 ж.
4. Қазақстан Республикасының Кедендік реттеу туралы Кодексі 2017 жылғы 26 желтоқсандағы № 123-VI ҚРЗ.

Арнайы әдебиеттер:

1. Финансовое право Республики Казахстан: учеб. пособие / под ред. А.Е. Жатканбаевой. - Алматы, 2018. - 270 с.
2. Капсалимова С.С. Финансовое право Республики Казахстан: Особенная часть: Учеб. пособие. - Алматы: ТехноЭрудит, 2020. - 321 с.
3. Қуаналиева Г.А. Қаржы құқығы: оқу құралы / Г.А. Қуаналиева. - Алматы: Қазақ университеті, 2017. - 162 б.
4. Сактаганова И.С. Қазақстан Республикасының қаржы құқығы. Жалпы және ерекше бөлім. Оқулық / Сактаганова И.С. - Алматы: "Эверо" баспасы, 2016. - 256 б.
5. Елюбаев Ж.С. Ответственность за преступления в сфере финансово-кредитных отношений. Монография. - Алматы: 2009. - 208 с.
6. Филин В.В. Современное состояние и тенденции развития административного права Республики Казахстан. Учебное пособие. – КЭУК, 2018. - 258 с.
7. Ағыбаев А.Н. Қылмыстық кодекске түсіндірме (Жалпы және Ерекше бөлім) – Алматы, 2015. – 768 б.

Интернет-ресурстар:

1. Оқу материалы: дәрістердің тезистері, бейне дәрістер, семинарларға дайындалуға арналған әдістемелік ұсыныстар, СӨЖ және т.б., www.univer.kaznu.kz сайтында УМКД бөлімінде.
2. Пәннің пәндеріне сәйкес нормативтік құқықтық актілер, «Заң» құқықтық базасында бар.

ЕМТИХАН ӨТКІЗУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Емтихан нысаны - стандартты ауызша офлайн. Ауызша емтихан: дәстүрлі - сұрақтарға жауаптар. Ауызша емтихан - емтихан кестесі бойынша білім алушы оқытушымен немесе емтихан комиссиясының өкілдерімен қабылданады. Комиссия емтиханның басынан бастап аяқталғанға дейін емтиханның талаптарының сақталуын қамтамасыз етеді.

Емтихан форматы - офлайн ауызша.

Емтиханды қабылдау факультет бекіткен кестеге сәйкес қабылданады.

Докторанттың ауызша емтихан тапсыру процесі емтихан билетін таңдау түрінде жүзеге асырылады, оған докторант емтихан комиссиясына ауызша жауап беруі керек. Ауызша емтихан өткізу кезінде міндетті түрде комиссиямен жүзеге асырылады.

Ауызша емтихан өткізіледі:

- бекітілген дәрісханада;

- комиссия құрамында.

Емтихан өткізуді бақылау

Оқытушы немесе емтихан комиссиясы:

- емтиханның талабын түсіндіреді,
- билет сұрақтарының қайталанбауын тексереді.

Ұзақтығы

Дайындық уақыты - емтихан алушы немесе емтихан комиссиясы шешеді. Жауап беру уақыты - емтихан алушы немесе емтихан комиссиясы шешеді. Билеттің барлық сұрақтарына жауап беру үшін 15-20 минут ұсынылады.

Емтиханды өткізу кестесі емтихан тапсырушы докторанттар мен оқытушыларға алдын ала белгілі болуы тиіс, яғни бекітілген кестеге сәйкес, бекітілген дәрісханада өткізіледі. Бұл кафедралар мен факультеттердің жауапкершілігі.

Емтихан форматы - офлайн ауызша. Білім алушы «осы жерде және қазір» нақты уақыт режимінде емтихан тапсырады.

Емтиханның ұзақтығы - бекітілген кестеде күні мен уақыты көрсетіледі.

Билеттер докторанттар үшін автоматты түрде жасалады.

Оқытушы

1. Univer жүйесінде «Қорытынды емтихан бағдарламасы» орналастырылады және пән бойынша қорытынды емтихан pdf форматында, онда көрсетілуі керек:

- емтихан өткізу ережелері;
- Бағалау саясаты;
- өткізу кестесі;
- емтихан өткізу платформасы

Маңызды. Емтихан сұрақтарын жариялауға тыйым салынады. Тек қорытынды емтихан бағдарламасында пән бойынша қамтылатын сұрақтар жазылады.

2. Оқытушы міндетті түрде кестедегі емтихан күнін белгілегеннен кейін докторанттарға қорытынды емтиханның ережелері қайда орналасқанын хабарлайды.

Емтихан регламентін жариялайды:

- емтихан тапсырушылардың тәртібі,
- дайындық уақыты,
- жауап беру уақыты;
- қажет болған жағдайда қағазда жауаптардың тезистерін құрастыруға рұқсат береді;
- қаламмен;
- емтихан алушы парақты көрсетуі керек екенін ескертеді.

Оқытушы:

1. емтихан тапсырушының тегін, атын және әкесінің атын жариялайды;
2. емтихан алушыдан жекебасын куәландыратын құжатты көрсетуді сұрайды (жеке куәлік немесе төлқұжат. Емтиханды ID-карта бойынша қабылдауға тыйым салынады);
3. қосымша ақпарат көздерін пайдалануға тыйым салу туралы ескертеді;
4. емтихан комиссиясының төрағасы докторанттың аты-жөнін атайды, емтихан билеті және билет сұрақтарын оқыңыз;
6. комиссия докторант айтқан сұрақтарды кейінгі сауалнама үшін жазады;
7. жауап дайындауға уақыт береді:
 - дайындық уақытын оқытушы және/немесе Комиссия мүшелері анықтайды;
 - комиссия мүшелері мен оқытушы докторанттың дайындық процесін бақылайды;
 - қажет болған жағдайда ескертулер жасау немесе докторанттың жауабын тоқтату (болған жағдайда бұзу актісін жасай отырып, емтихандағы мінез - құлық қағидаларын өрескел бұзу);
 - докторанттың жауаптың конспектісін жасау үшін жобаны пайдалануға рұқсат етіледі;
8. докторанттың билет сұрақтары бойынша сұрайды;
9. докторанттың жауабы аяқталғаннан кейін емтихан тапсырушыға кетуге рұқсат береді;
10. әрі қарай, рәсім топтың әр докторантымен қайталады.

ДОКТОРАНТТАР

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ. ДОКТОРАНТТЫҢ ЕМТИХАН ТАПСЫРУ ҮШІН КОМИССИЯ ЖЕКЕ ШАҚЫРҒАНҒА ДЕЙІН БИЛЕТ АШУҒА ҚҰҚЫҒЫ ЖОҚ. ТЕК КОМИССИЯНЫҢ ӨТІНІШІ БОЙЫНША ДОКТОРАНТ ӨЗ БИЛЕТІН АШАДЫ.

Емтихан басталған кезде комиссия шақырған докторант өзінің жеке куәлігін көрсетеді.

Маңызды. Емтихан басталар алдында кез келген емтихан билеттерін жариялауға және білім алушыларға жіберуге тыйым салынады.

Ауызша емтихан үшін аттестаттау ведомствқа балл қою уақыты—48 сағат. Сонымен:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Докторанттар мен оқытушы емтихан күні мен уақытын алдын-ала білуі керек.
3. Univer жүйесінде пән бойынша қорытынды емтихан құжатын орналастыруға міндетті.
4. Емтихан басталғанға дейін докторант алдын ала кеңес беру арқылы байланысады.
5. Емтихан комиссиясының төрағасы емтиханның талабын түсіндіреді.
6. 48 сағат ішінде докторант жинаған баллдар аттестаттау ведомствқа қойылады

Бағалау саясаты:

Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау (аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің қалыптасуын тексеру).

Жиынтық бағалау: аудиториядағы (вебинардағы) жұмыстың белсенділігін бағалау; орындалған тапсырманы бағалау. Пән бойынша қорытынды баға келесі формула бойынша есептеледі:

Бағалау саясаты:

Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау (аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің қалыптасуын тексеру).

Жиынтық бағалау: аудиториядағы (вебинардағы) жұмыстың белсенділігін бағалау; орындалған тапсырманы бағалау. Пән бойынша қорытынды баға келесі формула бойынша есептеледі: $(АБ1+АБ2)/2 \cdot 0,6 + АБ \cdot 0,4$.

Мұнда АБ – аралық бақылау; ҚБ – қорытынды бақылау (емтихан).

Бағалау шкаласы силлабуста беріледі:

Әріптік жүйе бойынша баға	Сандық эквивалент	Баллдары (%-дық көрсеткіші)	Дәстүрлі жүйе бойынша баға
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-24	

Қорытынды бақылауды бағалау критерилерінің рубрикаторы
Пән: «Еуразиялық экономикалық одақ аясында қаржы және кеден
заңнамасын қолданудың өзекті мәселелері».

Форма: ауызша (офлайн).

№	Балл	ДИСКРИПТОРЛАР				
		«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100%	70-89%	50-69%	25-49%	0-24%
Критерий						
1	ЕАЭО - да қаржы және кеден заңнамасын қолданудың жалпы ережелері мен қағидаттарын түсіну.	ЕАЭО-да қаржы және кеден заңнамасын қолданудың жалпы ережелері мен қағидаттарын терең түсіну. Бастапқы дереккөздерге қатысты және орынды сілтемелер (дәйексөздер).	ЕАЭО - да қаржы және кеден заңнамасын қолданудың жалпы ережелері мен қағидаттары ұғымын түсіну. Бастапқы дереккөздерге қатысты және орынды сілтемелер (дәйексөздер).	ЕАЭО-да қаржы және кеден заңнамасын қолданудың жалпы ережелері мен қағидаттарының түсініктері мен түрлерінің орташа мәні. Бастапқы дереккөздерге қатысты және орынды сілтемелер (дәйексөздер).	ЕАЭО-да қаржы және кеден заңнамасын қолданудың жалпы ережелері мен қағидаттарын шектеулі түсіну. Бастапқы дереккөздерге қатысты және орынды сілтемелер (дәйексөздер).	ЕАЭО-да қаржы және кеден заңнамасын қолданудың жалпы ережелері мен қағидаттарын Үстірт түсіну/ түсінбеу. Бастапқы дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) берілмейді.
	ЕАЭО елдерінде қаржы заңнамасын қолдану шеңберіндегі өзекті мәселелер мен сын-тегеуріндерді талдау.	ЕАЭО елдерінде қаржы заңнамасын қолдану аясындағы өзекті мәселелер мен сын-қатерлерді өте жақсы талдайды.	Дәлелдерді эмпирикалық зерттеу фактілерімен тамаша негіздеу (мысалы, салыстырмалы құқықтық немесе статистикалық талдау негізінде). ЕАЭО елдерінде қаржы заңнамасын қолдану аясындағы өзекті мәселелер мен сын-қатерлерді жақсы	ЕАЭО елдерінде қаржы заңнамасын қолдану аясындағы өзекті мәселелер мен сын-қатерлер және оларды шектеулі пайдалану.	ЕАЭО елдерінде қаржы заңнамасын қолдану аясындағы өзекті мәселелер мен сын-қатерлерді салыстырудағы байланыс. Эмпирикалық зерттеулердің дәлелдерін шектеулі қолдану.	ЕАЭО елдерінде қаржы заңнамасын қолдану аясындағы өзекті мәселелер мен сын-қатерлерді салыстыра отырып, байланыс шамалы немесе жоқ. Эмпирикалық зерттеулер аз немесе мүлдем қолданылмайды.

		талдайды. Дәлелдерді эмпирикалық зерттеу фактілерімен нығайтады.				
ЕАЭО - да қаржылық және кедендік реттеуді жақсарту бойынша саяси немесе практикалық ұсынымдар ұсыну.	ЕАЭО-да қаржылық және кедендік реттеуді жақсарту бойынша сауатты ғылыми және/немесе практикалық ұсынымдар мен ұсынымдар жасау.	ЕАЭО-да қаржылық және кедендік реттеуді жақсарту бойынша кейбір ойларды және/немесе практикалық ұсынымдар мен ұсыныстарды ұсынады	Шектеулі практикалық ұсыныстар. Ұсыныстар Үстірт, мұқият талдауға негізделмеген және сыни емес.	Практикалық ұсыныстар аз немесе мүлдем жоқ, немесе өте төмен сапалы ұсыныстар.	ЕАЭО-да қаржылық және кедендік реттеуді жақсарту бойынша ойлар мен практикалық ұсынымдар аз немесе мүлдем жоқ немесе сапасы өте төмен ұсынымдар	
2	ЕАЭО-ның қаржы және кеден салаларындағы құқықтық мәселелерді талдау үшін теориялық тұжырымдамаларды қолдана білу.	негізгі ұғымдардың жалпы тұжырымдамасы берілді	ЕАЭО қаржы және кеден салаларындағы құқықтық мәселелердің теориялық тұжырымдамалары ашылды	ұсыныстар Үстірт, мұқият талдауға негізделмеген	Өте төмен сапа тұжырымдамасының ұсыныстары	ЕАЭО-ның қаржы және кеден салаларындағы құқықтық мәселелердің теориялық тұжырымдамаларына байланысты практикалық ұсынымдар өте аз
ЕАЭО-да кеден және салық заңнамасын үйлестіруге байланысты түйінді мәселелерді түсіну	кедендік және салық заңнамасын үйлестіруге байланысты кейбір ойларды, ұсыныстарды ұсынады	ЕАЭО-да кеден және салық заңнамасының жалпы тұжырымдамасы берілген	ЕАЭО-дағы кеден және салық заңнамасының мазмұнын ашады	негізгі теориялық мәселелер қалыпты түрде ашылды	ЕАЭО дағы кеден және салық заңнамасының негізгі мәселелері нашар ашылды	
ЕАЭО шеңберінде қаржылық және кедендік реттеудегі проблемаларды шешу бойынша	ЕАЭО шеңберінде қаржылық және кедендік реттеудегі проблемаларды шешу бойынша	Дәлелдерді эмпирикалық зерттеу фактілерімен күшейтеді	ЕАЭО шеңберінде қаржылық және кедендік реттеудегі проблемаларды шешу бойынша заңнаманың айқындығын, дәлдігін және дұрыстығын	Эмпирикалық зерттеулердің дәлелдерін шектеулі қолдану	Эмпирикалық зерттеулер аз немесе мүлдем қолданылмайды.	

	ұсыныстар немесе ұсынымдар әзірлеу.	заңнаманы салыстыруды өте жақсы байланыстырады.		жақсы көрсетеді		
3	Қаржылық және кедендік реттеудің практикалық аспектілерін бағалау үшін теориялық тұжырымдамаларды қолдану.	дәлелдерді эмпирикалық зерттеу фактілерімен тамаша негіздеу	Ұғымдарды теориямен өте жақсы байланыстырады	ұғымдарды теориямен жақсы байланыстырады	Теорияда дәлелдемелерді шектеулі қолдану	Тұжырымдамаларды мүлдем қолданбады
	Одақ шеңберіндегі салық салу мен кедендік реттеудің негізгі мәселелерін түсіну.	негізгі сұрақтарды тамаша дәлелдеу	Ұғымдарды ғылыми мәліметтермен жақсы байланыстырады.	Дәлелдерді шектеулі пайдалану	Жауаптар негізгі сұраққа сәйкес келмейді	Негізгі жауаптар өте төмен сапалы.
	Ауызша баяндау, стиль, сөйлеу сауаттылығы, позициялар мен тұжырымдарды дәлелдеу қабілеті	ауызша айқындықты, дәлдікті және дұрыстығын көрсетеді. APA style қатаң ұстанады.	Ауызша айқындықты, дәлдікті және дұрыстығын көрсетеді. Негізінен APA style ұстанады.	Ауызша кейбір негізгі қателіктер бар және айқындықты жақсарту қажет. APA style-ді ұстануда қателер бар.	Не жазылғаны түсініксіз, сұрақтар жауапқа сәйкес келмейді	Не жазылғаны түсініксіз, мазмұнын сақтау қиын. APA style-ді ұстануда көптеген қателіктер бар.

Қорытынды бағалауды есептеу формуласы:

+Қорытынды баға (ҚБ) = (Б1+Б2+Б3+Б4+Б5+Б6+Б7+Б8+Б9+Б10) / 6К, мұнда Б – критерий бойынша балл, К – критерийлердің жалпы саны.

Қорытынды баллды есептеу мысалы

№	Балл Критерийлер	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100%	70-89%	50-69%	25-49%	0-24%
1.	1 Критерий	100				
2.	2 Критерий		75			
3.	3 Критерий			60		
4.	4 Критерий				45	
5.	5 Критерий	100				
6.	6 Критерий				49	
	Қорытынды %	200	75	60	94	200+ 75 + 60 + 94= 429 429 / 6 критерийлер =71,5 Қорытынды балл в % = 72

Есептеу кезінде алынған пайызға сүйене отырып, біз бағаны бағалау шкаласымен салыстыра аламыз.

72 балл 70 балдан 89 балға дейін, бұл бағалау шкаласына сәйкес «**Жақсы**» санатына сәйкес келеді.

Осылайша, осы есептеуде жоба дәстүрлі бағалау шкаласы мен ECTS-ге ауыстыра отырып, білімалушылардың оқу жетістіктерін есепке алуды бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесіне сәйкес

«**Жақсы**», **72 балға** бағаланатын болады.